

Årsberetning 2005

1917: Statens Pensjonskasse blir opprettet, med Oscar Schjøll som administrerende direktør. Lokalene lå den gang i Keyzersgate, Oslo sentrum. Samme år kommer Lov om pensjonsordning for statens tjenestemenn.

1918

1917

1919

Statens Pensjonskasse
Årsberetning 2005

Redaksjon:
Robert Haast, ansvarlig redaktør
Erik Qvam, redaktør

Design og trykk:
Grafia Kommunikasjon AS

Foto:
Thomas Bjørnflaten, Corbis/Scanpix, iStockphoto, Getty Images
Baksidebilde: Statens Pensjonskasses lokaler ved Frøen i Oslo

Papir: Profi silk, 250/170 g

Opplag: 10 000

Utgitt: mai 2006

1920

1921

1922

1923

1924

1921: Lov om Statens Pensjonskasse av 28. juli 1921.

Innhold:

..... Dette er Statens Pensjonskasse	4
..... Til å regne med	5
..... Høydepunkter i 2005	7
..... Statens Pensjonskasses beretning	8
..... Rapportering fra virksomhetsområdene	13
..... Tema: Læring og vekst	22
..... Statens Pensjonskasse Forvaltningsbedrift	26
..... Statens Pensjonskasse Forsikring	28
..... Bestandsstatistikk	30
..... Pensjonsordningen for statsråder	34

Besøk oss på www.spk.no.

Her vil du finne mer informasjon om Statens Pensjonskasse, og du vil også finne årsberetningen i elektronisk format.

Dette er Statens Pensjonskasse

Statens Pensjonskasse ble opprettet i 1917, og er i dag Norges største tjenestepensjonsordning. Vi er organisert som en statlig forvaltningsbedrift under Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Statens Pensjonskasse administrerer pensjonsordningen for statsansatte og store deler av undervisnings- og forskningssektoren. I tillegg er en rekke statlige bedrifter og virksomheter kunder hos oss. Vårt mål er å være en moderne, kundeorientert bedrift der både statsforvaltningen og fristilte bedrifter er kunder.

Rundt 930 000 personer har rettigheter i Statens Pensjonskasse. Disse er fordelt på 1 600 bedriftskunder. I 2005 utbetalte Statens Pensjonskasse pensjoner for 14,1 milliarder kroner, inkludert administrasjonskostnader og renter av lån av statskassen. Statens Pensjonskasses samlede pensjonsforpliktelser utgjør om lag 300 milliarder kroner.

Medlemskap hos oss gir rett til alders-, uføre- og etterlattepensjon. I tillegg har medlemmene våre i fristilte virksomheter rett til vartpenger dersom de skulle miste arbeidet sitt på grunn av overtallighet. På vegne av staten administrerer Statens Pensjonskasse også yrkesskade- og gruppelivsforsikring.

Alle våre medlemmer kan søke boliglån på svært gunstige betingelser.

Statens Pensjonskasse administrerer også pensjonsordningen for:

- Apoteketaten
- Statsråder
- Stortingsrepresentanter
- Den norske opera
- Ledsagere i utenriktjenesten
- Sametingsrepresentanter
- Sivilombudsmannen

Statens Pensjonskasses toppledelse

Foran fra venstre:

Administrerende direktør Gisèle Marchand, direktør for Kommunikasjon Robert Haast og direktør for Lån- og forsikringsområdet Anne Farseth.

Bak fra venstre:

Direktør for Stabsområdet Steffen Sutorius, direktør for Personal og utvikling Morten Buan, direktør for Økonomi- og kapitalforvaltningsområdet Kari Lund, direktør for Bedriftskundeområdet Geir Bø, direktør for IT-området Svanhild Mosebakk og direktør for Personkundeområdet Lise Løwe.

Til å regne med

1930

1931

1932

1933

1934

Vi skal være en aktør å regne med, også i fremtiden. Vi skal opprettholde en høy kvalitet og et høyt servicenivå, samtidig som vi forbereder morgendagen. Fremtiden krever at vi videreutvikler våre arbeidsmåter, både internt og i dialog med kunder. Dessuten må vi håndtere nye utfordringer på en effektiv måte. Det er ingen enkel oppgave, men vi er overbevist om at vi med en målrettet innsats kommer dit vi skal være.

Vi lever i en tid med store endringer i forhold til utformingen av fremtidig folketrygd og offentlig tjenstepensjon. I tillegg gir enkelte av våre kunder uttrykk for at de ønsker seg større fleksibilitet i dagens produkt enn det vi kan tilby. Endringer i produktet er imidlertid avhengig av politiske beslutninger.

Vi som jobber i offentlig sektor har en tjenstepensjonsordning som er noe av det beste du kan få. Dette godet har på ingen måte vært en selvfølge for alle de som er ansatt i privat sektor. Regjeringen vedtok i 2005 at de fleste ansatte i privat sektor også skal ha en tjenstepensjonsavtale. Dette skal skje med virkning fra 1. juli 2006. Vi synes det er positivt at tjenstepensjon, både offentlig og privat, er satt høyt på dagsorden.

For å kunne møte fremtiden er vi avhengige av kompetente medarbeidere som setter kunden i fokus. Kompetanse er noe vi tar på alvor. De siste årene har vi satset på kompetansebygging både ved hjelp av egne ressurser og ekstern opplæring. Dette gir positive resultater for den enkelte medarbeider og for organisasjonen som helhet. Den som til slutt nyter godt av dette er kunden, som er den vi er til for.

I tillegg til kvalitet og service er god informasjon viktig for å få fornøyde kunder. Vi jobber kontinuerlig med å videreutvikle våre webtjenester. Det er viktig for oss at www.spk.no er tilgjengelig for alle, for eksempel også for svaksynte. Sidene våre er derfor utviklet etter moderne teknologiske standarder for internett. Vi har ett av markedets beste pensjonsprodukter, og har som mål å formidle dette på enklest mulig måte.

Nytt av året er en tjeneste vi har kalt "Pensjon på 1-2-3". Ideen oppstod etter en undersøkelse som viste at våre medlemmer synes pensjon er vanskelig å forstå. I tjenesten finnes det lett tilgjengelig informasjon

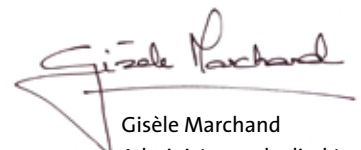
om alderspensjon, i tillegg til en kalkulator som beregner pensjonen. Vi har også lagt ned mye ressurser i å videreutvikle den tekniske plattformen for våre interaktive tjenester. For våre kunder betyr det en raskere og mer stabil tjeneste.

I dag rapporterer 94 prosent av våre arbeidsgivere stillingsopplysninger elektronisk. Dette er med på å sikre at alle våre medlemsopplysninger til enhver tid er korrekte. Vi har også utviklet en ny tjeneste som heter "Ajourhold Medlemsdata". Tjenesten skal sikre oppdatering og vedlikehold av stillingsopplysningene som rapporteres månedlig fra våre bedriftskunder.

Rundt 500 000 statsansatte og lærere kan søke om boliglån hos oss. På tross av at renten er blant de laveste i markedet, er det så langt bare 30 000 som benytter seg av tilbudet. Lån tilbys innenfor 80 prosent av lånetakst og det stilles ikke krav til 1. prioritet. Hvorfor er det da så få som benytter seg av tilbudet vårt? Én av grunnene er kanskje at tilbudet er for lite kjent. Dette jobber vi nå aktivt med.

I Statens Pensjonskasse arbeider vi kontinuerlig for å innfri kundenes forventninger og fremtidige generasjoners behov. Pensjon handler først og fremst om mennesker. Derfor er ansvarlighet grunnleggende i alt vi gjør. Regn med at vi strekker oss enda lenger i 2006!

Gisèle Marchand
Administrerende direktør

1935: Et nytt SPK-medlem ...

Høydepunkter i 2005

1935

1936

1937

1938

1939

1940

1941

Januar

- Statens Pensjonskasse intensiverer arbeidet for å sikre kvaliteten i leveransene til alle våre kunder. Systemet "Kvalitet og Internkontroll" skal kartlegge og analysere interne arbeidsprosesser og rutiner.
- Statens Pensjonskasse starter forberedelsene til det svært omfattende prosjektet Sfinx, som skal effektivisere og kvalitets-sikre bedriftens finansielle prosesser. Målet er at Statens Pensjonskasse til enhver tid skal ha et korrekt bilde av ordningens finansielle status.

Februar

- Statens Pensjonskasse, i samarbeid med Kommunal Landspensjonskasse, iverksetter et prosjekt som skal automatisere utveksling av medlemsdata mellom de to pensjonsleverandørene.

Mars

- SPK Kapitalforvaltning, som forvalter Pensjonsordningen for apoteketaten, hevder seg godt i markedet. Verdijustert avkastning for 2004 ender på 6,5 prosent.

April

- "Gruppe for likestilling etter oppheving av knekkpunkt" stevner staten for Oslo tingrett. Gruppen krever like pensjonsregler for statspensjonister, uavhengig av pensjoneringstidspunkt.

Mai

- Regjeringspartiene kommer til enighet med Arbeiderpartiet og Senterpartiet om en ny pensjonsreform. I pensjonsforliket tas det ikke stilling til om forpliktelsene i Statens Pensjonskasse skal fonderes, med den begrunnelse at spørsmålet trenger ytterligere utredning.

Juni

- Statens Pensjonskasse får ansvar for behandling av krav på yrkesskadeforsikring etter Vernepliktsforskriften. Formålet med ordningen er å yte rask økonomisk hjelp uten komplisert saksbehandling til vernepliktige og deres etterlatte.

Juli

- Banklovkomisjonen legger frem sin utredning om obligatorisk tjenestepensjon.

August

- Statens Pensjonskasse får ansvar for å administrere en erstatningsordning for personell som har fått psykiske belastningsskader som følge av tjenestegjøring i internasjonale operasjoner.

September

- Posten Norge AS beslutter å flytte sin pensjonsordning fra Statens Pensjonskasse.
- Som en oppfølging av pensjonsforliket vedtar regjeringen å utrede offentlig tjenestepensjon.

Oktober

- EFTAs overvåkingsorgan ESA kommer med en uttalelse om likestilling av pensjonsrettigheter mellom enkemenn og enker i Statens Pensjonskasse. ESA konkluderer med at dagens praksis er i strid med EØS-reglementet om likestilling mellom kjønn.
- Staten taper den såkalte "knekkpunktsaken". Dommen innebærer at pensjonsreglene skal være like for alle statspensjonister, uavhengig av om de ble pensjonert før eller etter 1. mai 2000.
- Regjeringsskiftet innebærer at Heidi Grande Røys (SV) overtar etatsstyringen av Statens Pensjonskasse. Moderniseringsdepartementet blir omdøpt til Fornynings- og administrasjonsdepartementet, med virkning fra 1. januar 2006.

November

- Staten anker "knekkpunktsaken" etter anbefaling fra Regjeringsadvokaten.
- Regjeringen opphever de nye endringene i Tjenestemannsloven. Konsekvensen av dette er at vartpengeordningen ikke blir opphevet, slik som tidligere vedtatt.

Desember

- Markant økning i besøkstall for www.spk.no. I løpet av høsten hadde våre nettsider over 30 000 besøkende hver måned.

Statens Pensjonskasses beretning

De sentrale satsingsområdene for Statens Pensjonskasse i 2005 har vært å levere produkter og tjenester av høy kvalitet. Vår ambisjon er å skape større forutsigbarhet for våre kunder gjennom informasjon og rådgivning.

Ved utgangen av 2005 ble våre investeringsprogrammer knyttet til IKT, elektronisk samhandling, kvalitet og prosess evaluert og besluttet videreført. Programmene startet opp i 2002, og hadde som målsetting å møte fremtidens vekst i oppgaver – i forhold til volum, informasjon og kompleksitet – på en effektiv måte. Resultatet av investeringene er oppmuntrende. Gevinsten for Statens Pensjonskasse er på ca. 85 millioner kroner. Dette skyldes 15 millioner kroner i reduserte driftskostnader, korrigert for prosjekter og prisstigning. Videre har Statens Pensjonskasse i perioden 01.01.2002–31.12.2005 løst tilleggsoppgaver til en verdi av 70 millioner kroner, uten å ha kompensert for dette gjennom økte driftskostnader. I løpet av perioden er det gjort investeringer for totalt ca. 120 millioner kroner. Dette innebærer at gevinstene er ventet å overstige investeringskostnadene allerede i 2006, gitt at veksten i oppgaver fortsetter.

I 2005 mottok alle bedriftskunder med tildelt fond en kontoutskrift som viser økonomien i deres pensjonsordning. De fleste av disse kundene benyttet seg også av vårt nye konsept knyttet til rådgivning og regnskapsføring av pensjonskostnader. For personkundene er kvalitetskravet fra departementet knyttet til utbetaling av pensjoner nådd med god margin. Videre er saksbehandlingen effektivisert gjennom bedre prosesser og systemløsninger. På forsikrings siden har vi i tillegg fått to nye oppgjørsordninger knyttet til yrkesskade.

Kundeundersøkelser bekrefter at Statens Pensjonskasse har økt servicenivået både overfor bedriftskundene og personkundene, og at relasjonene mellom våre kunder og oss er sterkere enn noen gang. Samtidig må vi beklage at en stor kunde som Posten Norge AS har meldt seg ut av vår pensjonsordning fordi vi ikke kunne tilby et mer markedstilpasset produkt.

Økonomi

Årsresultatet for SPK Forvaltningsbedrift var 59,8 millioner kroner i 2005, mot 47,6 millioner kroner i 2004. Økningen i resultatet skyldes en økning i driftsinntekter på 16,1 prosent, mens driftskostnadene økte med 14,1 prosent.

I SPK Forsikring utgjorde netto totale pensjonsutbetalinger inkludert administrasjonskostnader og renter av lån av statskassen 13,9 milliarder kroner, mot 13,1 milliarder kroner i 2004. Endringen skyldes hovedsakelig økning i antall pensjonister og trygdeoppgjøret for 2005.

Av våre bedriftskunder er det nå 60 prosent som betaler pensjonspremie. Dette gjelder hovedsakelig statlige fristilte virksomheter, forskningsinstitusjoner og skolesektoren. Sentralforvaltningen betaler ikke pensjonspremie. Premieinntektene inkludert renteinntekter og gebyrer av utlån var på 8,4 milliarder kroner, mens tilsvarende tall i 2004 var 8,8 milliarder kroner. Nedgangen skyldes noe lavere premiesatser i 2005.

Forsikringsfondene skal dekke våre forpliktelser overfor medlemmene, og utgjorde ved utgangen av året ca. 300 milliarder kroner. Administrasjonskostnadene var på 292 millioner kroner. Dette utgjør ca. 0,09 prosent av forsikringsfondene. Ut fra dette måltallet har Statens Pensjonskasse 20–50 prosent lavere administrasjonskostnader enn andre liv- og forsikringsselskaper.

De totale premieinntektene knyttet til yrkesskadeordningen utgjorde 172,5 millioner kroner, mot 170,5 millioner kroner i 2004. Netto totale yrkesskadeutbetalinger var i 2005 63,9 millioner kroner inkludert refusjon til Rikstrygdeverket, mot 52 millioner kroner året før.

Det er kun fristilte statlige virksomheter som betaler gruppelevspremie til oss. Premieinntektene for 2005 utgjorde 42,9 millioner kroner, mens tilsvarende tall for 2004 var 40,5 millioner kroner. Utbetalingene for 2005 utgjorde ca. 72 millioner kroner, mot 71,4 millioner kroner i 2004.

1948: Utlikningsprinsippet innføres, dvs. pensjonsutgiftene blir utliknet over hvert års statsbudsjett.

1949

1951

1948

1950

Det totale antallet utbetalte lån i 2005 var 3 947. I 2004 var det tilsvarende tallet 2 320, og økningen var på ca. 70 prosent. Utviklingen har vært positiv den siste halvdel av 2005 med et gjennomsnitt på 100 utbetalinger pr. uke. Den samlede utlånsporteføljen har økt med ca. 1,7 prosent fra 12 milliarder i 2004, til 12,2 milliarder ved utgangen av 2005.

I 2005 avskrev Statens Pensjonskasse 0,5 millioner kroner i misligholdte lån. Dette utgjør 0,04 promille av den totale utlånsporteføljen.

Kvalitet og service

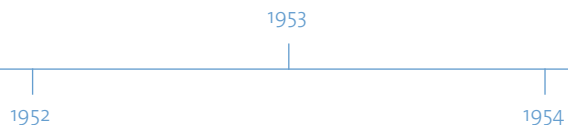
Statens Pensjonskasse har en utbetalingsgaranti som innebærer at vi garanterer at pensjonen vil bli utbetalt første måned etter at lønnen stopper, dersom medlemmene søker i tide. I 2005 ble denne garantien oppfylt med 100 prosent.

Totalt mottok kundesenteret vårt over 82 000 telefoner i 2005. Av disse ble 98 prosent besvart første gang. Alle brev ble besvart innen fire uker, eller det ble gitt foreløpig svar dersom saken var av en slik art at den krevde lengre saksbehandlingstid.

Kommunikasjon er et satsingsområde for Statens Pensjonskasse. Vi ønsker å gi best mulig informasjon om våre produkter og tjenester, både til våre kunder og til samfunnet for øvrig. I 2005 hadde Statens Pensjonskasse i gjennomsnitt 25–30 000 besøkende på www.spk.no hver måned. Våre nettsider er vår viktigste kommunikasjonskanal, og vi arbeider kontinuerlig med å gjøre sidene nyttigere og mer brukervennlige for våre kunder.

Over 90 prosent av våre bedriftskunder, målt i antall medlemmer, rapporterer sine medlemsdata via våre nettløsninger. Dette er med på å sikre medlemsdata av høy kvalitet. Noen arbeidsgivere har nå også fått innsyn i egne data, samt begrenset tilgang til selv å rette opp medlemsdata ved behov. Denne nye tjenesten er et satsingsområde for de kommende årene. Kvalitetssikringen av historiske medlemsdata går i henhold til planen, og skal være fullført innen juli 2007.

Blant våre personkunder merker vi at bevisstheten om pensjons-spørsmål har økt betraktelig. Mange personkunder har i løpet av året benyttet vårt interaktive tilbud om innsyn i rettigheter, og kan på den måten få et estimat på fremtidig pensjon fra oss.

Over 90 prosent av de som søker lån hos oss benytter også muligheten til å gjøre det gjennom våre nettsider. Søkeren blir også elektronisk kredittvurdert. Dette medfører at vi raskt kan gi et betinget svar på de lånesøknader som mottas.

Ansatte

Statens Pensjonskasse hadde 304 ansatte ved utgangen av 2005.

Kjønnfordelingen i 2005 var omtrent som året før: 64 prosent av de ansatte var kvinner, og 36 prosent menn. Statens Pensjonskasse har utarbeidet en egen likestillingspolitikk med konkrete mål og tiltak. Likestilling skal stå sentralt i vår rekrutteringspolitikk, i den overordnede personalpolitikken og i vår tilpasningsavtale. Vi utarbeider hvert år en personalrapport der resultatet av likestillingsarbeidet kommer frem. I toppledelsen var andelen 50 prosent kvinner ved utgangen av 2005.

Personaladministrasjon og utvikling

I 2005 var totalt sykefravær i Statens Pensjonskasse 5,2 prosent, mot 6,8 prosent i 2004. Det har gjennom hele året blitt arbeidet systematisk med oppfølging av sykmeldte og forebygging av fravær, noe som har gitt konkrete resultater.

Statens Pensjonskasse har også i 2005 målt medarbeidertilfredsheten. Undersøkelsen fokuserte på persontilfredshet, strategiforståelse, kultur, selvløse og kundeorientering. Målingene viser at de ansatte blir mer og mer fornøyd med sin arbeidssituasjon. Programmet for lederutviklingen ble gjennomført etter planen i hele 2005.

Det har gjennom året blitt arbeidet med implementering av våre verdier: kvalitet, ansvarlighet og nærhet til våre kunder. Alle medar-

1955: Statens Pensjonskasse overtar polititjenestemenn fra kommunale pensjonsordninger.

1955

1956

1957

1958

1959

1960

1961

beidere har deltatt på samlinger som har fokusert på at de ansatte selv må ta ansvar for å forbedre kvalitet og kundeservice. Undersøkelser viser en klar forbedring i hvordan både bedrifts- og personkunder opplever behandlingen de får i Statens Pensjonskasse.

Kvalitet & Internkontroll

Statens Pensjonskasse har etablert en plan og retningslinjer for utvikling av et system for kvalitet og internkontroll (K&I). Hensikten er å etablere et felles system for kvalitet og internkontroll som sikrer høy kvalitet i vårt arbeid. Dette skal vi nå gjennom:

- klare ansvarsforhold
- identifiserte risikoområder i våre arbeidsprosesser
- systemer/rutiner som reduserer mulige konsekvenser av risikoområdene
- relevant dokumentasjon og hjelpemidler, enkelt tilgjengelig for medarbeidere og ved innsynsbehov

I 2005 har vi etablert standarder og malverk for dette arbeidet. For retningsområdene har startet arbeidet med å kartlegge risikoer og prosesser på alle vesentlige områder, og har planlagt det videre arbeidet for 2006.

Det er iverksatt arbeid med felles retningslinjer på alle sentrale virksomhetsområder, noe som er viktig for den helhetlige styringen av Statens Pensjonskasse. På vårt intranett har vi etablert en samlet, enhetlig tilgang til ulike styringsdokumenter, felles retningslinjer, arbeidsrutiner, hjelpemidler mv.

Styret

Styret for Statens Pensjonskasse er omtalt i lov om Statens Pensjonskasse §§ 2 og 3. Nærmere instruks om styret er gitt ved kongelig resolusjon av 2. april 1976, sist endret 14. september 1984.

Styret har i 2005 bestått av følgende medlemmer:

Pensjonert høyesterettsdommer Rolv Hellesylt, leder for LO-stat Morten Øye (varamedlem: leder for Utdanningsforbundet, Helga

Hjetland), administrerende direktør i Statens Pensjonskasse Gisèle Marchand (varamedlem: Ole Christian Moen, direktør for juridisk seksjon i Statens Pensjonskasse frem til september 2005).

Styret hadde 7 møter i 2005.

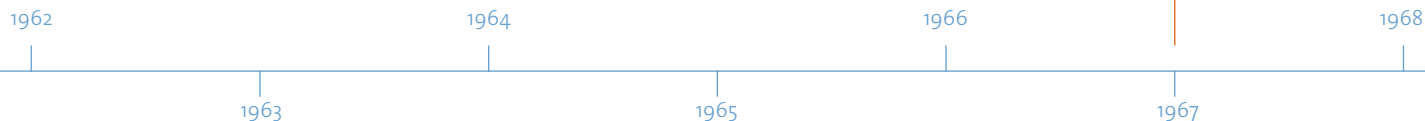
Fornyings- og administrasjonsdepartementet

Statens Pensjonskasse er organisert som en statlig forvaltningsbedrift underlagt Fornyings- og administrasjonsdepartementet. Departementet har etatstyrings- og kontrollansvar for Statens Pensjonskasse, beslutter hvilke nye bedriftskunder som kan tas opp, beslutter hvem som skal betale pensjonspremie, fastsetter de endelige premiesatser etter innstilling fra Statens Pensjonskasse, og er klageinstans innen enkelte saksområder. ■

Rapportering fra virksomhetsområdene

1967: Folketrygden innføres. Samordningstiltak iverksettes mellom Rikstrygdeverket og Statens Pensjonskasse.

BEDRIFTSKUNDEOMRÅDET

Bedriftskundeområdet har ansvaret for service, oppfølging og aktiv pensjonsfaglig rådgivning til 1 600 bedriftskunder innen statlig sektor, skoleverket, universiteter, høyskoler og fristilte virksomheter.

Nytt betjeningskonsept

Hovedaktiviteten for de kundeansvarlige i bedriftskundeområdet i 2005 har vært å gjennomføre i praksis den vedtatte endringen i betjeningskonsept overfor arbeidsgiverkundene. Våre bedriftskunder er svært positive til servicen vår etter at det nye betjeningskonseptet ble etablert. God tilgjengelighet, god informasjon og gode interaktive tjenester blir særlig fremhevet i den siste kundeundersøkelsen. Våre største kunder er svært fornøyd med at de nå har en dedikert kontaktperson, et eget tversgående kundeteam og en oversiktlig aktivitetskalender som synliggjør både større leveranser og interaksjonen mellom dem og oss.

Gjennom å etablere et bedriftsservicesenter med felles telefonnummer og felles e-postkasse, har vi nådd våre mål om tilgjengelighet også for andre kundegrupper. I 2005 håndterte servicesenteret rundt 8 000 telefoner og 2 500 skriftlige henvendelser. For å opprettholde den høye kundetilfredsheten, jobber vi kontinuerlig med å forbedre og forenkle våre kundeprosesser – også på tvers av bedriften.

Kompetanse gir trygghet

I bedriftskundeområdet setter vi kompetanseheving i fokus, både internt og blant kundene. Gjennom året har vi holdt flere pensjonsfaglige seminarer, som kundene har vist stor interesse for. Vi driver også en omfattende kursvirksomhet rettet mot våre bedrifts- og personkunder over hele landet. Våre seniorkurs blir stadig mer populære, og er en fin anledning for våre medlemsbedrifter til å synliggjøre det personalgode som pensjonsordningen i Statens Pensjonskasse er. I 2005 ble det holdt 11 slike kurs, og antallet kursdeltakere økte med 44 prosent fra året før. I tillegg til de ordinære seniorkursene arrangerte vi også 60 virksomhetsspesifikke seniorkurs med til sammen vel 1 600 deltakere.

Som et ledd i kompetanseoverføringen til våre bedriftskunder holder vi dessuten kurs om Statens Pensjonskasses produkter med hensyn til økonomi og regelverk, samt kurs i medlemskap og rapportering av medlemsdata. I 2005 ble det holdt 3 produktkurs med til sammen ca. 120 deltakere, og 10 kurs i medlemsrapportering med til sammen 430 deltakere. Totalt har mer enn 2 600 representanter fra bedriftskundene vært på kurs i vår regi i 2005. Samtlige kurs mottar svært gode tilbakemeldinger fra deltakerne gjennom kontinuerlige kursevalueringer.

Posten valgte ny pensjonsleverandør

Posten Norge AS valgte høsten 2005 en annen tjenestepensjonsordning hos en privat leverandør, og gikk ut av vår ordning pr. 31.12.2005. Den forrige regjering ønsket ikke å endre våre rammevilkår og produkter, slik at det ikke var mulig å imøtekomme Postens behov. Vi håper at den nye regjeringen raskt følger opp pensjonsforliket, der det ble slått fast at det skal gjøres en "grundig vurdering av blant annet utviklingen av Statens Pensjonskasse som selskap, konkurransen om tjenestepensjonene til fristilte offentlige virksomheter, mobiliteten i arbeidsmarkedet og mulighetene for kostnadskontroll i offentlig sektor". Denne vurderingen kan belyse de fristilte virksomhetenes og deres ansattes pensjonsbehov.

For å tilfredsstille de fristilte kundenes behov for redusert risiko ved replasering av tildelte fond, og for å få en mer markedstilpasset avkastning på fondene, foreslo Statens Pensjonskasse en justering av dagens avkastningsmodell. Forslaget fikk ikke tilslutning, men saken vil tas opp på nytt i 2006.

Korrekte medlemsdata

En forutsetning for at våre leveranser til både bedrifts- og personkundene skal være av god kvalitet, er at medlemsdataene er korrekte. Kvalitetssikringen av historiske medlemsdata skal være fullført innen juli 2007. Arbeidet går i henhold til plan; pr. 31.12.2005 var 269 500 yrkesaktive og 104 000 oppsatte medlemmer kvalitetssikret. Dette er 70 prosent av prosjektets omfang på 530 000, og 2 000 foran plan. Vi vil også videreføre kvalitetssikringsarbeidet etter juli 2007.

for medlemmer som ikke er en del av det opprinnelige prosjektet, det vil hovedsakelig si de med mindre enn 3 års opptjeningstid.

Når det gjelder ajourhold av nye medlemsdata gjennom løpende innrapportering, rapporteres nå 281 000 (95 prosent) av alle medlemmer via godkjente lønnsystemer og nettbaserte løsninger. Dette gir effektivisering og bedre løsninger for både kundene og oss.

Nye systemløsninger

Ultimo 2005 kunne vi tilby våre kunder et nettbasert system for kvalitetssikring av medlemsdata, Ajourhold Medlemsdata. Dette er et tilbud til de av våre bedriftskunder som rapporterer medlemsdata via sitt lønnsystem, og gir automatisk månedlige tilbakemeldinger om status i kvaliteten på medlemsdataene. Pr. 31.12.2005 benyttes denne tjenesten for omlag 20 000 (7 prosent) av alle medlemmer. Bedriftskundeområdet er opptatt av kvalitet i leveransene, og vi ønsker nærhet til kundene. Vi har derfor deltatt på ulike lønnsystemseminarer i løpet av året, og overført kunnskap til våre kunder ved å holde orienteringer om rapportering og vanlige feilkilder. Vi har også løpende kontakt med systemleverandørene med tanke på utvikling og kvalitetsforbedring.

Statens Pensjonskasse er også i ferd med å utvikle Sfinx, en systemløsning som gir kundene bedre oppfølging i forhold til økonomisk status i pensjonsordningen. Sfinx vil automatisk oppdatere premieberegninger og synliggjøre pensjonskostnadene for våre kunder ved endringer i deres medlemsmasse. Statens Pensjonskasse vil med det nye systemet kunne beregne premier for alle premiebetalende kunder. Målet er at Statens Pensjonskasse til enhver tid skal ha et korrekt bilde av ordningens finansielle status.

PERSONKUNDEOMRÅDET

Rundt 930 000 personer er på forskjellige måter tilknyttet de ulike pensjonsordningene i Statens Pensjonskasse. Personkundeområdet har ansvar for å beregne pensjoner og gi informasjon til alle disse.

De overordnede målene for området er å sørge for korrekt utbetaling av pensjoner til riktig tid, samt å gi god og lettfattelig informasjon til alle personkunder om deres pensjonsforhold i Statens Pensjonskasse.

Personkundeområdets standarder for servicegrad, saksbehandling og informasjon skal være blant de høyeste sammenliknet med andre pensjonsleverandører i Norge.

I februar 2005 ble det gjennomført en kundeundersøkelse blant aktive medlemmer og pensjonister. Den viste at personkundene gjennomgående er godt fornøyd med servicen de får fra oss når det gjelder tilgjengelighet, svar på henvendelser, behandlingstid og åpningstid. Mange ønsker enda mer informasjon om rettigheter og interaktive tjenester, og vi har derfor valgt å videreutvikle våre nettløsninger for å imøtekomme dette.

Elektronisk samhandling

Ett av våre satsingsområder er elektronisk samhandling med kunder, samarbeidspartnere og leverandører. I løpet av 2005 har vi opprettet en ny elektronisk kanal – webservicetjeneste – med Kommunal Landspensjonskasse (KLP), en av våre største samarbeidspartnere. KLP kan nå få overført medlemsdata fra Statens Pensjonskasse i tilfeller hvor KLP er den utbetalende pensjonsordningen, og personkunden tidligere har vært medlem hos oss. I løpet av 2006 vil Statens Pensjonskasse få en tilsvarende tilgang på KLPs medlemsdata.

I september 2005 ble det innført en ny tjeneste, e-pensjonsmelding. Dette betyr at arbeidsgiverne kan sende pensjonsmelding på sine ansatte via våre interaktive tjenester. Den nye tjenesten ble i første omgang innført for ca. 40 arbeidsgivere. Erfaringene så langt er svært gode, og i 2006 vil flere arbeidsgivere få tilbud om denne tjenesten. Dette medfører både økt kundetilfredshet for arbeidsgiverne og kvalitets- og effektiviseringsgevinster for Statens Pensjonskasse.

Prosesser

Prosjekt OPEK (Optimalisere Prosessene, Effektiviteten og Kvaliteten) ble igangsatt i 2005, etter at et forprosjekt var gjennomført i 2004.

1977: Den første overføringsavtalen vedtas. Avtalen sikrer overføring av pensjonsrettigheter mellom offentlige tjenstepensjonsordninger.

1976

1978

1975

1977

I løpet av 2005 er prosessene rundt alderspensjon og etterlattepensjon kartlagt, gjennomgått og effektivisert. Det er kjøpt inn et saksflytsystem der de forbedrede prosessene skal implementeres i løpet av 2006. Målet med prosjektet er å etablere en stabilt høy kvalitet på leveransene, og effektivisere prosessene slik at personkundeområdet kan håndtere en økende pensjonistbestand med eksisterende bemanning. Vi ønsker å informere og rettlede personkundene våre på best mulig måte, og behandle saker vedrørende pensjonering så korrekt og effektivt som mulig. Dette vil kreve at organisasjonen utvikler seg i stadig mer kundeorientert retning. Det har derfor blitt etablert kundeteam som jobber på tvers av bedriften for å sikre bedre service og informasjon til både bedrifts- og personkunder.

Produksjon og servicenivå

I 2005 har pensjon fått mye oppmerksomhet i samfunnsdebatten. Dette har medført en høyere bevissthet blant våre kunder om pensjonsspørsmål, noe som igjen merkes gjennom økt volum på henvendelser pr. telefon, brev og e-post. Personkundeområdet mottok over 82 000 telefonsamtaler og 7 100 e-post i løpet av 2005. Dette er en økning i kundefølgende henvendelser, og vi ser en klar dreining fra telefonhenvendelser til e-post, som økte med nesten 50 prosent fra 2004.

I overkant av 75 prosent av telefonhenvendelsene ble besvart innen 30 sekunder, og den gjennomsnittlige ventetiden var 26 sekunder. Drøyt 75 prosent av e-postene ble besvart i løpet av en arbeidsdag. Gjennomsnittlig svartid var 6,5 time. I løpet av 2005 er det behandlet 4,1 prosent flere pensjonssaker enn i 2004.

Statens Pensjonskasse er opptatt av å møte dagens og morgendagens krav til effektivitet og service. Personkundeområdet har vist en stabilt god kvalitet i løpet av hele 2005, og arbeidet fortsetter i 2006.

Personkundeområdet – ytelsene

Alderspensjon

Antall alderspensjonister har de siste årene økt jevnt. Dette har sammenheng med den ekspansjonen som skjedde i statssektoren

og skoleverket, særlig på 60-tallet. Selv om antall yrkesaktive medlemmer har stagnert de siste årene, vil antall pensjonister fortsette å stige i årene fremover. Rundt regnet har det vært en fordobling i antall pensjonister mellom 1980 og 2000, og det forventes en ytterligere fordobling mellom 2000 og 2020. Deretter vil økningen flate noe ut med en topp rundt 2040 (se grafen Antatt utvikling i antall pensjoner i Statens Pensjonskasse). Disse prognosene forutsetter en medlemsbestand som er tilnærmet konstant i perioden.

Avtalefestet pensjon (AFP)

AFP-ordningen ble utvidet fra 64 år til 62 år i 1997/1998. Dette medførte en kraftig økning i antall AFP-pensjonister. Forut for innstramningen i regelverket for AFP som ble innført 1. august 2000, var det også en ekstraordinær økning i antall nye pensjoner. Deretter har det vært en viss nedgang. Antallet AFP-utbetalinger fortsetter imidlertid å øke noe, og de nærmeste årene vil større alderskull nærme seg pensjonsalderen for dagens AFP. Det har vært en tendens til lavere uttak av delvis AFP etter at regelverket for dette ble innskjerpet fra 2000. I 2005 så vi igjen en økning i nye AFP-utbetalinger, noe som kan ha sammenheng med diskusjonen rundt opphør av ordningen.

Spesiell førtidspensjon

Spesiell førtidspensjon er en type pensjoning som er brukt i en tidsbegrenset periode av virksomheter som er i en ekstraordinær nedbemanningssituasjon. Disse ordningene fastsettes ved stortingsvedtak, og gir anledning for de ansatte til å gå av med pensjon fra fylte 60 år. Antall pensjonister med denne pensjonstypen har gått ned de siste årene, også i 2005. Det har også vært få nye virksomheter som har tilbudt slik førtidspensjon. Over halvparten av disse pensjonene er nå knyttet til Forsvaret, mens det tidligere var flest fra de store fristilte forretningsvirksomhetene.

Uførepensjon

Det har vært en forholdsvis jevn vekst i antall nye uførepensjoner de siste fire årene, og det totale antallet uføre øker fremdeles. Det er innført en rekke tiltak som har til hensikt å redusere tilgangen

på nye uførepensjoner og få flere uførepensjonister tilbake i arbeid. Det er imidlertid usikkert i hvor stor grad dette vil redusere antallet nye uførepensjonister, særlig på lang sikt. Vi har foreløpig ikke sett noen konkret effekt av disse tiltakene i 2005.

Etterlattepensjon

Etter å ha sett en nedgang over flere år i etterlattepensjon, har vi i 2005 hatt en økning på 4,1 prosent. Til sammenlikning var nedgangen i 2004 på 5,5 prosent.

Det ble fra 1. januar 2001 innført nye nettopensjoner for etterlatte (ektefelle og barn) som på lengre sikt vil erstatte dagens pensjonsarter. De lange overgangsreglene (særlig for ektefeller) gjør at denne innfasingen skjer over flere tiår.

Nivået på pensjonene

Bruttonivået på pensjonene blir regulert med folketrygdens grunnbeløp (G). I 2005 økte grunnbeløpet med 3,3 prosent til 60 699 kroner. Nettonivået på pensjonene vil for de fleste bli regulert omtrent som G.

FORSIKRINGSOMRÅDET

Det overordnede målet for forsikringsområdet i Statens Pensjonskasse er å ivareta en forsvarlig skadebehandling. Vår målsetting er til enhver tid å levere kvalitet i oppgjørprosessen og forstå korrekt oppgjør i henhold til de regelverk vi administrerer.

Yrkesskedeforsikring

Alle som utfører arbeid i arbeidsgivers tjeneste er omfattet av lov om yrkesskedeforsikring. Loven sikrer arbeidstakere erstatning for yrkesskade eller yrkessykdom. Dersom en arbeidstaker dør som følge av yrkesskade eller yrkessykdom, har de etterlatte rett til erstatning. Statens Pensjonskasse administrerer på vegne av staten behandling av krav og oppgjør etter lov om yrkesskedeforsikring og yrkesskadereguleringene i Hovedtariffavtalen i staten.

1985: Offentlig tjenestepensjon reguleres med samme prosent som folketrygdens grunnbeløp, G-regulering.

Yrresskadeordningen i statlig sektor er fra 1. januar 1996 finansiert ved at den enkelte arbeidsgiver innbetaler en actuarielt beregnet premie. Premien beregnes særskilt for hver virksomhet, og avhenger av hvilke yrkesgrupper som er ansatt i virksomheten og hvor høy skaderisikoen antas å være for disse gruppene. For yrresskader konstatert før 1. januar 1996 er Statens Pensjonskasse behandlingsansvarlig, men eventuelle erstatningsutbetalinger, tillagt et administrasjonsgebyr, dekkes av arbeidsgiver.

Nye meldinger

I 2005 mottok vi i underkant av 700 krav om erstatning. Dette er en økning i antall skademeldinger i forhold til tidligere år, men økningen skyldes i stor grad ansvar for nye oppgjørsordninger.

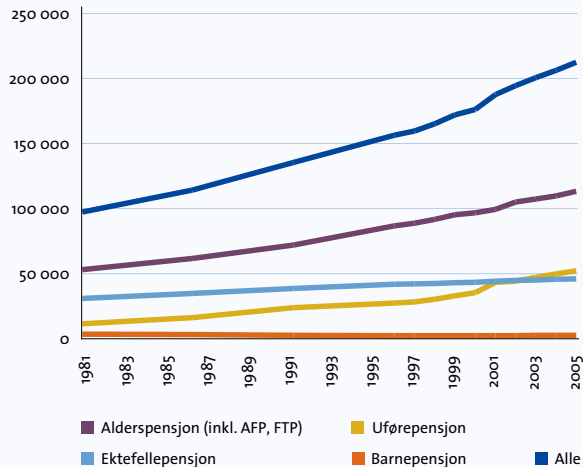
Av den totale saksporføljen ble 132 saker avsluttet med erstatningsutbetaling til skadelidte. Samlet erstatningsutbetaling for yrresskade og yrkessykdom var 67 millioner kroner i 2005. Dette beløpet inkluderer også erstatningsutbetalinger for skader konstatert før 1. januar 1996, det vil si erstatningsutbetalinger i saker hvor yrresskaden eller yrkessykdommen er konstatert før man innførte premiefinansiering av yrresskadeordningen i statlig sektor.

Ved utgangen av 2005 hadde Statens Pensjonskasse ca. 500 saker til behandling. I en rekke saker er skadeomfanget fortsatt uavklart, for eksempel fordi prognosen for uførhet er usikker. Selv om sakene ikke er avsluttet, kan deler av erstatningsbeløpet i flere av disse sakene være utbetalt à konto.

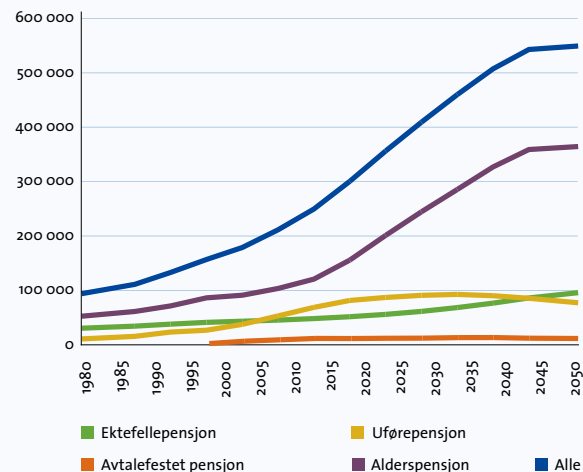
Utvidet ansvar

Statens Pensjonskasse fikk fra 1. januar 2005 ansvar for behandling av krav etter en ny forskrift som gir rett til erstatning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner. Med virkning fra 1. juli 2005 overtok vi også administrasjonen av ordningen med engangserstatning til vernepliktige. Erstatningsordningen kan gi rett til et engangsbeløp ved dødsfall og invaliditet blant personell som avtjener verneplikt mv.

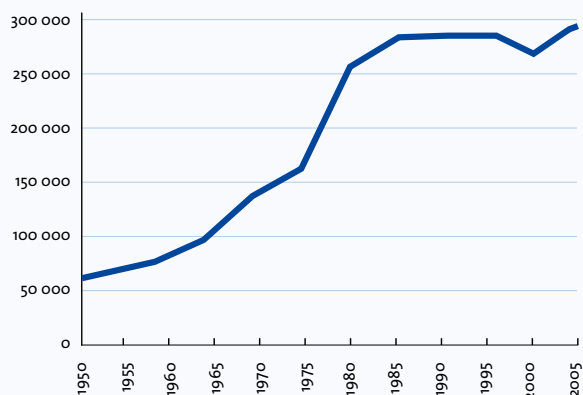
Utvikling i antall pensjoner i Statens Pensjonskasse

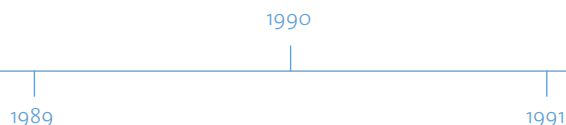

Antatt utvikling i antall pensjoner i Statens Pensjonskasse

Utvikling i antall aktive medlemmer i Statens Pensjonskasse

I likhet med forskrift om erstatning for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner, har forskriften om engangserstatning til vernepliktige et dekningsområde opp mot yrkesskedeforsikringsloven. En overføring av disse erstatningsordningene sikrer en enhetlig praksis. Samtidig er det rent administrativt en fordel for de skadelidte å kunne forholde seg til én instans.

Grupplivsforsikring

Når en arbeidstaker som er omfattet av Hovedtariffavtalen dør, har de etterlatte krav på et engangsbeløp. Forsikringsbeløpet utbetales uten hensyn til dødsårsak eller om dødsfallet skjer i arbeid eller fritid. Forsikringsbeløpet kommer i tillegg til eventuell etterlattepensjon fra Statens Pensjonskasse. I 2005 utbetalte Statens Pensjonskasse forsikringsbeløp etter 195 personer med til sammen 71,6 millioner kroner.

Virksomheter som har pensjonsordning i Statens Pensjonskasse, men ikke kommer inn under Hovedtariffavtalen i staten, kan inngå særskilt avtale om grupplivsforsikring for sine ansatte, tilsvarende grupplivsdekningen i Hovedtariffavtalen.

Om forsikringen

Størrelsen på forsikringsbeløpet avhenger av avdødes alder ved dødsfallet. Beløpet er maksimalt ti ganger folketrygdens grunnbeløp (G) for en person som er 50 år eller yngre. Deretter reduseres beløpet med en halv G fra 51 til 60 år. Minimumsbeløpet er fem G dersom avdøde er 60 år eller eldre.

Dersom en arbeidstaker ikke etterlater seg ektefelle, samboer eller barn, utbetales to ganger folketrygdens grunnbeløp til dødsboet. Grupplivspremien betales av arbeidsgiver, men arbeidstaker skatter av fordelene av å være grupplivsforsikret.

1992

1993

1994

1995

1995: Statens Pensjonskasse overtar saksbehandlingen av alle tilfeller av yrkesskader i staten.

1996

1997

1998

LÅNEOMRÅDET

Det overordnede målet for låneområdet er å være en profesjonell forvalter av boliglånsordningen i Statens Pensjonskasse. Ordningen skal forvaltes på en måte som gir stabil avkastning og lav risiko for vårt eierdepartement. For våre lånekunder skal ordningen oppleves som lett tilgjengelig, stabil og attraktiv.

Vår låneordning er et tilbud til alle medlemmer og pensjonister i Statens Pensjonskasse. Låneformålene er kjøp og ombygging/utvidelse av bolig i Norge, samt refinansiering av boliglån.

Renten på lån i Statens Pensjonskasse er fastsatt av Finansdepartementet, og følger normalrenten for rimelige lån i arbeidsforhold. Gjennom hele 2005 har renten ligget uendret på 2,5 prosent, det vil si 0,5–1,0 prosentpoeng lavere enn de beste lånetilbudene som banker og andre kredittinstitusjoner tilbyr.

Flere søknader

I 2005 har vi jobbet for å gjøre låneordningen bedre kjent blant våre medlemmer. Virkemidler har bl.a. vært besøk hos bedriftskunder, informasjon i fagblader og utsendelse av informasjon til publisering på våre medlemmers intra- og internettsider. Mediene har også vist økende interesse for låneordningen. Målrettet informasjonsarbeid og positiv medieomtale har bidratt til å gjøre ordningen langt bedre kjent. Kombinert med svært konkurransedyktige rentevilkår har dette medført en økning på ca. 50 prosent i antall lånesøknader, sammenliknet med året før.

Nøkkeltall for låneordningen

Totalt utbetalte Statens Pensjonskasse 3 950 nye lån i 2005. Samlet utlånt beløp var ved utgangen av året 12,2 milliarder kroner, en økning på 1,7 prosent i forhold til utgangen av 2004. Samtidig som porteføljen har vokst, har vi hatt en liten nedgang i antall låntakere. Forholdet mellom antall utbetalte lån og antall innfrielser har imid-

lertid endret seg, og nedgangen i antall lån, som vi opplevde i 2003 og 2004, har stagnert. I motsetning til året før avsluttes 2005 med en utlånsportefølje i vekst.

Gjennomsnittlig restgjeld har i løpet av 2005 økt fra 391 000 til 407 000 kroner. Økningen skyldes at mange gamle lån med lav restgjeld er innfridd, og nye lån utbetales hovedsakelig med vesentlig høyere beløp.

I 2005 genererte vår låneordning 295,5 millioner kroner i renteinntekter for staten. Det er svært få mislighold av lån i Statens Pensjonskasse. Kun et fåtall lån går til inkasso, og i 2005 avskrev vi kun 509 000 kroner i misligholdte lån. Dette utgjør 0,04 promille av samlet utlånt beløp.

Enklere og raskere søknadsbehandling

De siste årene har vi fokusert mye på effektivisering av våre tjenester. Det er stadig økende etterspørsel etter enklere betalingsløsninger, og i siste del av 2005 har vi jobbet med å implementere en løsning for elektronisk faktura (e-faktura). Dette arbeidet er i rute, og den nye tjenesten vil bli lansert i april 2006.

Hele 93 prosent av lånesøkerne benyttet i 2005 vår elektroniske lånesøknad, og det jobbes fortløpende med å utvikle og forenkle både søknadsprosessen og den videre lånebehandlingen.

Bevegelse i utlånsmassen

Antall lån	Samlet utlånt beløp (tall i hele tusen)	Gjennomsnittlig restgjeld
Beholdning pr. 31.12.2004 30 467	11 709 664	391 000
Beholdning pr. 31.12.2005 29 985	12 205 101	407 000

2004: Ny overføringsavtale. Andre livsforsikringselskaper enn KLP Forsikring blir med i avtalen. Det opprettes en sikringsordning under Overføringsavtalen.

1999

2001

2003

2005

2000

2002

2004

KAPITALFORVALTNINGSOMRÅDET

Kapitalforvaltningsområdet forvalter fondsmidlene til Pensjonsordningen for apoteketaten, som utgjør om lag 3,8 milliarder kroner. Midlene var ved utgangen av 2005 fordelt som det fremgår av figuren.

Det overordnede målet for kapitalforvaltningsområdet er å skape god avkastning på pensjonsmidlene over tid, og derigjennom bidra til forutsigbare pensjonskostnader.

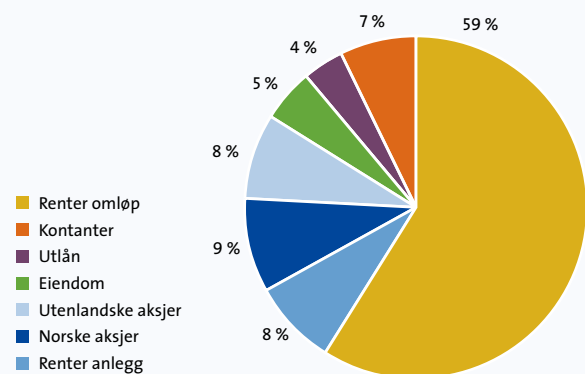
Kapitalforvaltningen drives på grunnlag av en overordnet investeringsstrategi fastsatt av styret for ordningen, og etter retningslinjer som er i samsvar med ledende praksis hos norske livs- og pensjonsforsikringsvirksomheter. Kapitalforvaltningen er basert på analyse av makroøkonomiske og markedsmessige forhold, med vekt på risikospredning gjennom plasseringer i ulike verdipapirer og markeder. Hoveddelen av investeringene plasseres nær opptil valgte referanseindekser. Den aktive forvaltningen er satt ut til eksterne forvaltere, med en spisskompetanse som kan bidra til høyere total avkastning over tid.

Godt resultat

Avkastningen på pensjonsmidlene i Pensjonsordningen for apoteketaten ble 7,2 prosent i 2005. Selv om lave renter ga lav avkastning på obligasjoner, medførte en god avkastning på norske og utenlandske aksjer at totalavkastningen ble vesentlig høyere enn budsjettet, og bidro til å styrke økonomien i Pensjonsordningen for apoteketaten.

Markedsutviklingen i 2005 illustrerer betydningen av å ha tilgang til flere ulike aktivaklasser. Vi har i løpet av året inkludert eiendom i vår investeringsportefølje. Som det fremgår av figuren utgjorde eiendom 5 prosent av den totale porteføljen ved utgangen av 2005. ■

Fordeling av forvaltningskapital

Tema: Læring og vekst

I Statens Pensjonskasse vil vi at kundene våre skal være fornøyd med jobben vi gjør. Fornøyde kunder kommer ikke av seg selv. Vi tror at fornøyde kunder skapes gjennom kvalitet i alt vi leverer. Høy kvalitet på våre leveranser forutsetter at våre ansatte følger beste praksis, har god kunnskap om sine saksfelt og er fornøyd med sin arbeidssituasjon. Våre medarbeideres kompetanse og trivsel er dermed nøkkelen til vår suksess.

I 2004 utviklet Statens Pensjonskasse følgende visjon:

”Gjennom kompetanse og nærhet skaper vi forutsigbarhet for kunden”

Våre verdier skal støtte opp under denne visjonen. Statens Pensjonskasse har valgt verdiene

Kvalitet, Ansvarlighet og Nærhet til våre kunder (KAN)

KAN skal gjenspeiles i alt vi gjør. I 2005 har vi lagt ned mye ressurser i å implementere disse verdiene i de ansattes daglige arbeid. Statens

Pensjonskasse arbeider kontinuerlig med systematisk oppfølging og kompetanseutvikling av medarbeiderne. Vi har en helhetlig tilnærming til vår arbeidsmåte, fra visjon og strategi, via utvikling av mennesker og organisasjon, til prosesser og rutiner. Målet er en kunnskapsorganisasjon med kompetente og engasjerte medarbeidere som er stolte av å jobbe i Statens Pensjonskasse.

Ledelse og lederutvikling

Lederne skal utvikle Statens Pensjonskasse i tråd med verdiene og definerte lederprinsipper. Våre ledere skal være:

- målrettet
- ansvarsfulle
- lagspillere
- rause
- lojale

På bakgrunn av disse lederprinsippene, samt vår visjon og våre verdier, ble det utarbeidet et lederprogram som startet høsten 2003.

I 2005 ble det gjennomført to ledersamlinger med temaer som kommunikasjon i lederrollen, coaching som metode og oppfølging av Statens Pensjonskasses verdier. Det var også fokus på hvordan Statens Pensjonskasses ledere kan trenes opp til å møte daglige lederutfordringer. Det er satt i gang en systematisk, årlig trening av lederne i gjennomføring av utviklingssamtaler. Dette ble gjennomført for andre gang i 2005, og har gitt gode resultater.

Lederprinsippene følges opp med en årlig lederprofilundersøkelse, med etterfølgende gjennomgang for hver enkelt leder. I tillegg gjennomføres det lederrevisjon der alle ledere blir vurdert.

Kompetanseutvikling

Statens Pensjonskasse er en kunnskapsbedrift som legger vekt på opplæring og utvikling. Gjennom eksterne kurs, vår egen SPK-skole og sentrale midler til utdanningsrettede tiltak, utvikler vi kompetansen hos våre medarbeidere.

SPK-skolen bruker for en stor del interne kursholdere, og tilbyr kurs innenfor alle fagområder i Statens Pensjonskasse, med hovedvekt på pensjonsfag. I 2005 ble det gjennomført over 50 ulike kurs med drøyt 600 deltakere. Dette er et snitt på to kurs pr. ansatt.

De sentrale opplæringsmidlene deles ut på bakgrunn av søknader fra de ansatte, og er ment å dekke lengre utdanningsløp. Disse midlene ble første gang utdelt i 2004, og i 2005 ble det fordelt 400 000 kroner i sentrale opplæringsmidler.

I tillegg har seksjonene ansvar for eksterne kurs og seminarer for egne medarbeidere.

Totalt brukte Statens Pensjonskasse drøyt 17 800 kroner i opplæring pr. medarbeider. Dette inkluderer kurskostnader og internt tidsforbruk.

Medarbeidernes tilfredshet

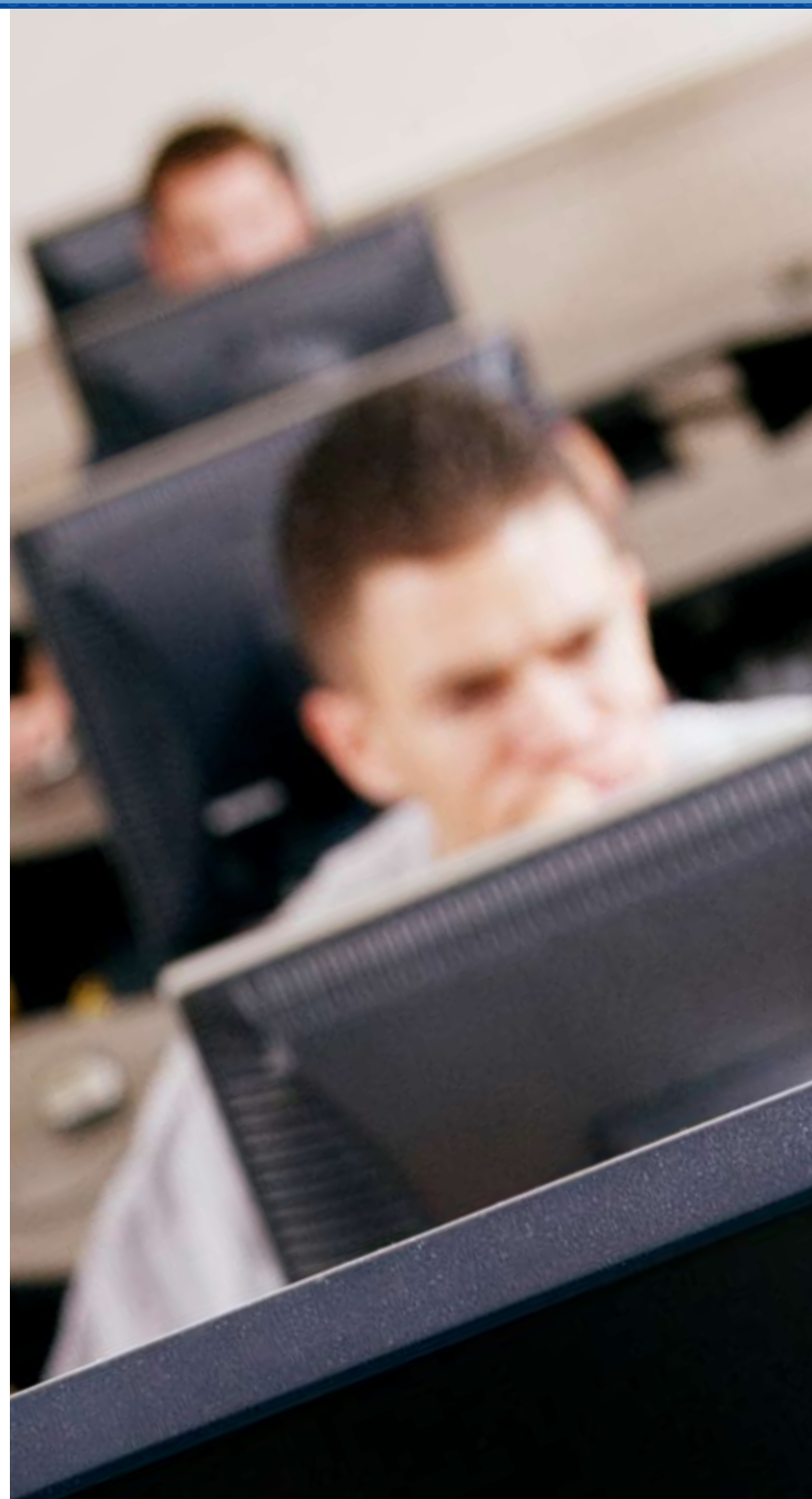
Medarbeidernes engasjement, trivsel og utvikling følges opp gjennom årlige medarbeiderundersøkelser og utviklingssamtaler.

Medarbeiderundersøkelser har vært gjennomført siden 1999. I 2005 ble det gjennomført en større undersøkelse, og en såkalt "pulsmåling". I den store medarbeiderundersøkelsen måles fem områder: personaltilfredshet, selvledelse, verdier og kultur, strategi og kunderelasjon. Resultatene viser en klar forbedring på alle områder. Om trent 90 prosent av de ansatte svarte på medarbeiderundersøkelsen, noe som er en økning på 8 prosentpoeng fra året før.

Pulsmålingene er en oppfølging av vinterens utviklingssamtale, og har i tillegg et lite utdrag av spørsmålene fra den mer omfattende medarbeiderundersøkelsen. Utviklingssamtalene skal danne grunnlag for den enkeltes utvikling. I disse samtalene dras også resultatene fra medarbeiderundersøkelsene inn.

Visjon, verdier og kultur

Vi har investert mye i å implementere verdiene våre i de ansattes daglige arbeid. Statens Pensjonskasse har opprettet en egen kultur-

Tema: Læring og vekst

gruppe som konsentrerer seg om å følge opp dette arbeidet. Våre verdier har vært tema på medarbeidersamlingene de siste to årene.

I 2005 var fokuset på hva KAN betyr for den enkelte i hverdagen, og som året før ble det på høsten gjennomført to omfattende møteserier om strategi og verdier på tvers av avdelingene. Ett av resultatene var at hver medarbeider valgte et forpliktende tiltak som skulle gjennomføres det påfølgende året som bidrag til å etterleve KAN. Tiltaket følges opp i utviklingssamtaler og påfølgende medarbeiderundersøkelser.

Ansatte og rekruttering

Ved utgangen av 2005 var det 304 ansatte i Statens Pensjonskasse. Av disse var 288 fast ansatte. Gjennomsnittsalderen var 42 år. Dette tallet har vært relativt stabilt de siste årene. I 2005 ble det rekruttert 19 medarbeidere til fast stilling, og 23 sluttet. Gjennomsnittsalderen på nyrekrutterte var 36 år. Turnover i 2005 var på 6,6 prosent.

19 prosent av våre medarbeidere har utdanning på mastergradsnivå eller tilsvarende.

Likestilling

Statens Pensjonskasse har en egen likestillingspolitikk, og likestilling er også et tema i andre personalpolitiske dokumenter. Det overordnede målet er at Statens Pensjonskasse skal være en attraktiv og god arbeidsplass for både kvinner og menn. De gis like muligheter ved rekruttering, lønnsfastsettelse og lønnsforhandlinger, og ved kompetanse- og lederutvikling. Det er også et mål å tilrettelegge arbeidssituasjonen så langt det er mulig for gravide og medarbeidere med omsorgsoppgaver. Dette omfatter blant annet arbeidstidsordninger, hjemmekontor og deltidsarbeid. I 2005 var det 28 medarbeidere i redusert stilling, av disse var 26 kvinner.

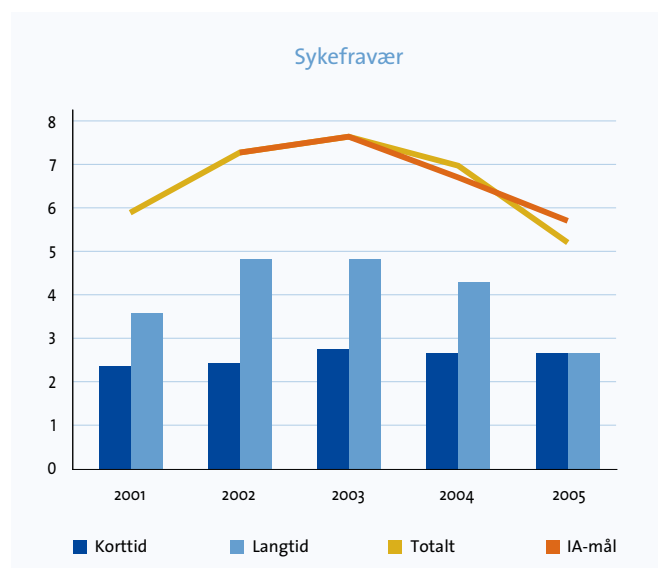
Kjønnfordelingen i 2005 var 64 prosent kvinner og 36 prosent menn. I toppledelsen var 4 av 8 kvinner. Blant resten av ledende stillinger er fordelingen 51 prosent kvinner og 49 prosent menn. Blant rådgivere utgjorde kvinner 47 prosent. I toppledelsen er gjennom-

snittslønnen for kvinnene høyere enn for mennene. I 2005 var det 8 interne avansement, 4 av disse var kvinner.

En egen arbeidsgruppe vil gjennomgå og revidere likestillingspolitikken i 2006.

Sykefravær og inkluderende arbeidsliv

Statens Pensjonskasse fokuserer sterkt på redusert sykefravær og økt medarbeidertilfredshet. I 2002 ble det inngått avtale om inkluderende arbeidsliv (IA) mellom Statens Pensjonskasse og trygde-etaten. Målet var å redusere sykefraværet fra 7,1 prosent i 2002 til 5,7 prosent i 2005. Sykefraværet i 2005 var på 5,2 prosent, fordelt likt mellom langtids- og korttidsfravær. Det er langtidsfraværet som har hatt en betydelig nedgang dette året. Statens Pensjonskasse holder seg dermed godt under IA-målet for 2005. Bortsett fra en svak økning i 2003, har sykefraværet i Statens Pensjonskasse gått ned siden IA ble innført. ■

Statens Pensjonskasse Forvaltningsbedrift

Resultatregnskap 2005

(tall i hele tusen)	2005	2004	Endring i prosent
Inntekter			
Driftsinntekter	328 069	282 591	16,1 %
Kostnader			
Lønn	138 870	132 098	5,1 %
Andre driftsutgifter	112 230	87 295	28,6 %
Avskrivninger	16 503	14 730	12,0 %
Renter av statens kapital	668	908	-26,4 %
Sum kostnader	268 271	235 031	14,1 %
Driftsresultat	59 797	47 560	25,7 %
	-16 000	-	
Avsatt til investeringsformål			
Overført fra reguleringsfondet	2 917	1 170	149,3 %
Overskuddskrav (resultat levert til eierne)	46 714	48 730	-4,1 %

Balanse pr. 31.12.2005

(tall i hele tusen)	31.12.05	31.12.04
Eiendeler		
Anleggsmidler:		
Driftsmidler	51 621	46 279
Omløpsmidler:		
Kortsiktige fordringer	89	110
Mellomværende med statskassen	24 062	25 843
Sum omløpsmidler	24 151	25 953
Sum eiendeler	75 772	72 232
Egenkapital og gjeld		
Egenkapital:		
Egenkapital uten reguleringsfond	45 553	29 553
Reguleringsfondet	17 291	20 208
Sum egenkapital	62 844	49 761
Langsiktig gjeld:		
Statens rentebærende kapital	6 068	16 726
Kortsiktig gjeld:		
Kortsiktig gjeld	6 860	5 745
Sum gjeld og egenkapital	75 772	72 232

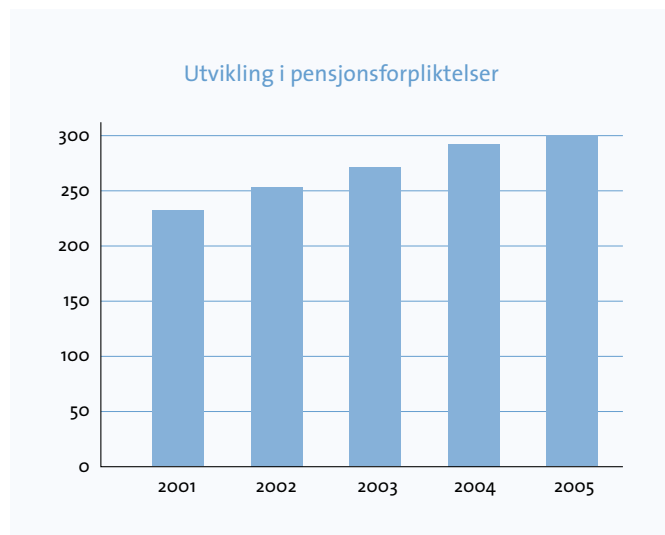
Statens Pensjonskasse Forsikring

Resultatregnskap 2005

(tall i hele tusen)	2005	2004	Endring i prosent
Pensjonspremie	8 102 989	8 366 490	-3,1 %
Yrkesskadepremie	172 460	170 503	1,1 %
Gruppelivspremie	42 914	40 493	6,0 %
Sum premieinntekter	8 318 363	8 577 486	-3,0 %
Kapitalavkastning	302 327	392 472	-23,0 %
Gebyrer lån	13 220	10 474	26,2 %
Sum andre inntekter	315 547	402 946	-21,7 %
Sum inntekter	8 633 910	8 980 433	-3,9 %
Kostnader			
Netto utbetalte pensjoner (inkl. renter og avskrevne beløp)	13 359 534	12 515 929	6,7 %
Netto utbetalte yrkesskadeerstatninger	63 934	51 955	23,1 %
Utbetalte gruppelevserstatninger	71 998	71 396	0,8 %
Sum utbetalte forsikringserstatninger	13 495 466	12 639 280	6,8 %
Renter lån av statskassen	295 481	352 330	-16,1 %
Administrasjonskostnader SPK Forvaltningsbedrift	292 444	251 588	16,2 %
Sum andre kostnader	587 925	603 918	-2,6 %
Sum kostnader	14 083 390	13 243 197	6,3 %
Tilskudd til SPK Forsikring	-5 449 481	-4 262 765	27,8 %

Pensjonsforpliktelser i Statens Pensjonskasse 2001 – 2005

Pensjonsordningen i Statens Pensjonskasse er ikke fondert. Beregninger viser at Statens Pensjonskasse ved utgangen av 2005 hadde omtrent 300 milliarder kroner i pensjonsforpliktelser. ■

Merknad:

Forpliktelsene for 2005 er et estimat. Endelig forsikringsteknisk oppgjør foreligger først innen utgangen av mai 2006.

Bestandsstatistikk

Utbetalte pensjoner 2005 (Beløp er i millioner kroner)

Pensjonsart	Brutto utbetalt		Samordningsfradrag		Netto utbetalt	
Alderspensjon						
Menn	11 383,2	37,4 %	6 838,8	40,1 %	4 544,4	34,0 %
Kvinner	5 501,8	18,1 %	3 489,6	20,5 %	2 012,2	15,1 %
Totalt	16 885,0	55,5 %	10 328,4	60,6 %	6 556,6	49,1 %
Avtalefestet pensjon						
Menn	1 037,1	3,4 %	8,3	0,0 %	1 028,8	7,7 %
Kvinner	711,4	2,3 %	11,2	0,1 %	700,2	5,2 %
Totalt	1 748,4	5,8 %	19,3	0,1 %	1 729,1	12,9 %
Spesiell førtidspensjon						
Menn	267,2	0,9 %	4,2	0,0 %	263,0	2,0 %
Kvinner	99,0	0,3 %	3,5	0,0 %	95,5	0,7 %
Totalt	366,3	1,2 %	7,8	0,0 %	358,5	2,7 %
Uførepensjon						
Menn	2 713,0	8,9 %	1 807,4	10,6 %	905,6	6,8 %
Kvinner	3 976,9	13,1 %	2 445,0	14,4 %	1 531,9	11,5 %
Totalt	6 690,0	22,0 %	4 252,6	25,0 %	2 437,4	18,2 %
Enke-/enkemannspensjon						
Menn	199,3	0,7 %	128,0	0,8 %	71,3	0,5 %
Kvinner	4 418,2	14,5 %	2 303,5	13,5 %	2 114,7	15,8 %
Totalt	4 617,5	15,2 %	2 431,5	14,3 %	2 186,0	16,4 %
Barnepensjon						
Menn	45,1	0,1 %	-1,7	0,0 %	46,8	0,4 %
Kvinner	45,7	0,2 %	0,5	0,0 %	45,2	0,3 %
Totalt	90,7	0,3 %	-1,3	0,0 %	92,0	0,7 %
Sum						
Menn	15 644,8	51,5 %	8 785,0	51,6 %	6 859,8	51,3 %
Kvinner	14 753,0	48,5 %	8 253,3	48,4 %	6 499,7	48,7 %
Totalt	30 397,8	100,0 %	17 038,3	100,0 %	13 359,5	100,0 %

Antall pensjoner pr. 31.12.2005

Pensjonsart:		Ordinær alderspensjon	Avtalefestet alderspensjon	Spesiell førtidspensjon	Uførepensjon	Enke-/enkemanns- pensjon	Barnepensjon	Alle pensjonsarter	
Menn	2004	antall	56 357	4 596	1 051	16 651	5 094	1 041	84 790
		%	66,5 %	5,4 %	1,2 %	19,7 %	6,0 %	1,2 %	100,0 %
	2005	antall	57 462	4 876	1 229	17 433	5 373	1 046	87 419
		%	65,7 %	5,6 %	1,4 %	20,0 %	6,1 %	1,2 %	100,0 %
Kvinner	2004	antall	43 990	4 001	511	34 018	39 888	1 073	123 481
		%	35,6 %	3,3 %	0,4 %	27,5 %	32,3 %	0,9 %	100,0 %
	2005	antall	46 138	4 390	524	35 744	40 091	1 060	127 947
		%	36,1 %	3,4 %	0,4 %	28,0 %	31,3 %	0,8 %	100,0 %
Totalt	2004	antall	100 347	8 597	1 562	50 669	44 982	2 114	208 271
		%	48,2 %	4,1 %	0,7 %	24,4 %	21,6 %	1,0 %	100,0 %
	2005	antall	103 600	9 266	1 753	53 177	45 464	2 106	215 366
		%	48,1 %	4,3 %	0,9 %	24,6 %	21,1 %	1,0 %	100,0 %

Gjennomsnittlige årlige pensjoner 2005

Beregnet på aktuell bestand desember 2005

Pensjonsart	Gjennomsnittlig brutto årlig pensjon			Gjennomsnittlig netto årlig pensjon		
	Menn	Kvinner	Totalt	Menn	Kvinner	Totalt
Alderspensjon	203 022	124 043	167 849	84 962	47 892	68 453
Avtalefestet pensjon	215 793	169 958	194 077	213 386	166 500	191 173
Spesiell førtidspensjon	232 700	195 723	221 647	227 356	186 948	215 278
Uførepensjon	160 122	115 099	129 859	54 895	44 625	47 992
Enke-/enkemannspensjon	38 726	112 424	103 714	14 051	53 518	48 854
Barnepensjon	44 624	45 289	44 959	45 191	46 331	45 765

Bestandsstatistikk forts.

Bestandsbevegelser 2005

Alders- og tidligpensjon	Antall
Bestand 31.12.2004	110 506
Samlet tilgang	8 730
Samlet avgang	4 617
Bestandsøkning i 2005	4 113
Bestand 31.12.2005	114 619

Enke-/enkemannspensjon	
Bestand 31.12.2004	44 982
Samlet tilgang	2 856
Samlet avgang	2 374
Bestandsøkning i 2005	482
Bestand 31.12.2005	45 464

Uførepensjon	
Bestand 31.12.2004	50 669
Samlet tilgang	6 240
Samlet avgang	3 732
Bestandsøkning i 2005	2 508
Bestand 31.12.2005	53 177

Barnpensjon	
Bestand 31.12.2004	2 114
Samlet tilgang	299
Samlet avgang	307
Bestandsøkning i 2005	-8
Bestand 31.12.2005	2 106

Alders- og tidligpensjon 2005, fordelt på aldersgrenser

Aldersgrenser	Menn	Kvinner	Totalt
52 år	148	1	149
55 år	4	22	26
60 år	8 589	247	8 836
63 år	489	1 707	2 196
65 år	11 595	9 975	21 570
66 år	6	3	9
67 år	97	148	245
68 år	6 798	2 865	9 663
70 år	35 841	36 084	71 925
Totalt	63 567	51 052	114 619

Uførepensjoner 2005, fordelt etter uføregrad

	Menn	Kvinner	Totalt
25 %	84	463	547
50 %	2 054	5 917	7 971
75 %	53	105	158
100 %	13 609	22 890	36 499
Andre uføregrader	1 633	6 369	8 002
Totalt	17 433	35 744	53 177

Enke/-enkemannspensjon 2005, fordelt på ervervsprøvede/ikke-ervervsprøvede

	Menn	Kvinner	Totalt
Ervervsprøvede pensjoner	5 166	2 034	7 200
Ikke-ervervsprøvede pensjoner	0	37 766	37 766
Nettopensjoner	207	291	498
Totalt	5 373	40 091	45 464

Barnepensjoner 2005, fordelt etter type barnpensjon

Barnepensjon	Etter menn	Etter kvinner	Totalt
Enkle (bruttopensjoner)	431	166	597
Forhøyede (bruttopensjoner)	278	96	374
Nettopensjoner	738	397	1 135
Totalt	1 447	659	2 106

Pensjonsordningen for statsråder

Ytelser

Alderspensjon for en statsråd som har tre års opptjenings-
tid utgjør 42 prosent av den årlige bruttolønnen. For hvert opptjenings-
år over tre, økes proSENTSatsen med fem. ToppSatsen er 57 prosent
etter seks opptjeningsår.

Ytelsene er samordningspliktige. Statsrådspensjonen blir derfor re-
duSert når det samtidig blir utbetalt annen offentlig tjenestepen-
sjon eller pensjon fra folketrygden.

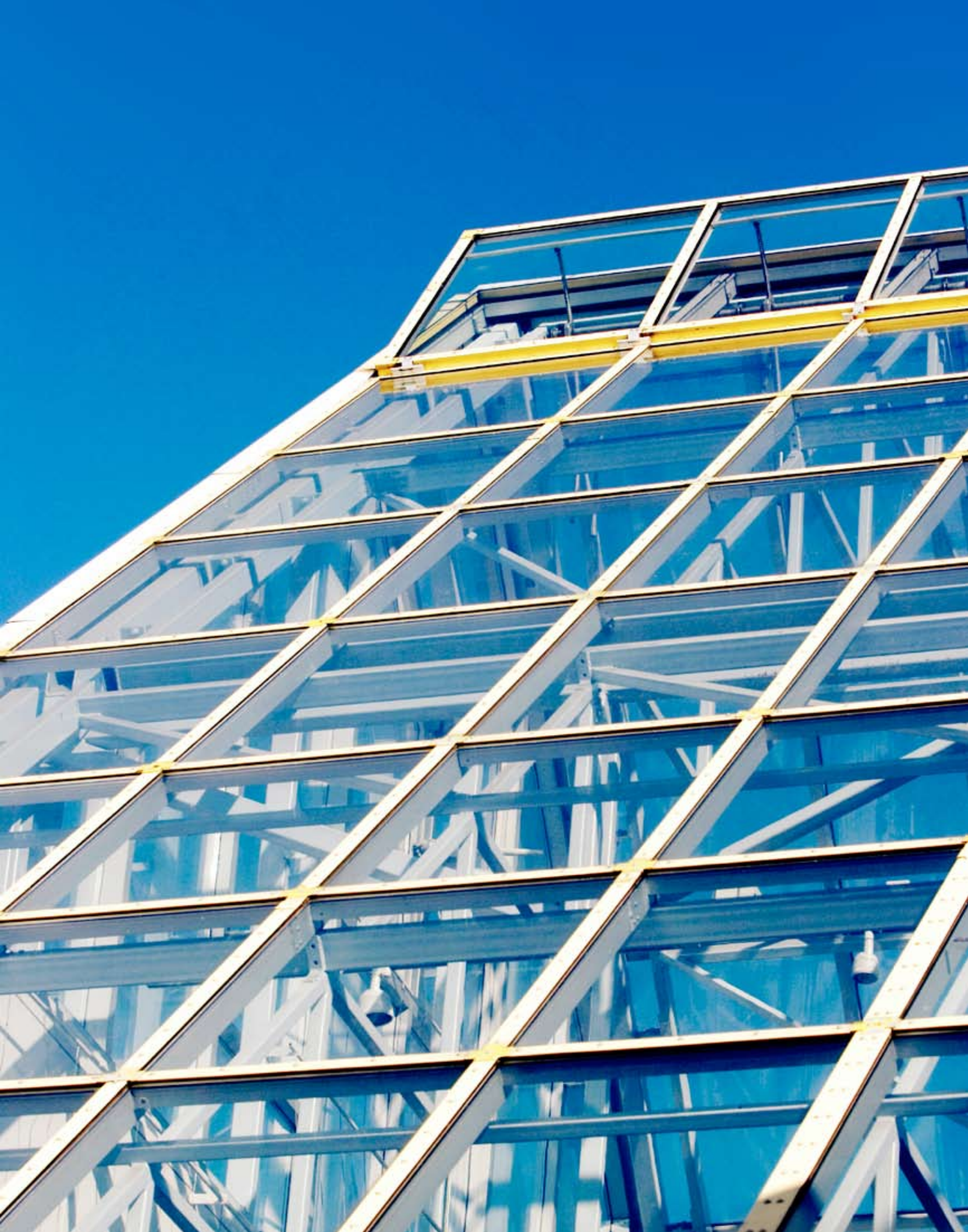
Finansiering

Statsråder skal betale pensjonsinnskudd med to prosent av brutto-
godtgjørelsen. Eventuelt innskudd som samtidig betales for annen
stilling med rett til medlemskap i Statens Pensjonskasse trekkes fra.
Pensjonsutgiftene dekkes over statsbudsjettet. ■

Pensjonsordningen for statsråder

Pr. 31.12.2005

	Antall	Brutto	Samordningsfradrag	Netto
Alders- og uførepensjon				
Menn	45	15 528 504	10 469 532	5 058 972
Kvinner	13	5 356 092	3 400 284	1 955 808
Totalt	58	20 884 596	13 869 816	7 014 780
Etterlattepensjon				
Etter menn	32	5 429 208	3 598 728	1 830 480
Etter kvinner	2	263 640	48 480	215 160
Totalt	34	5 692 848	3 647 208	2 045 640
Sum				
Menn og deres etterlatte	77	20 957 712	14 068 260	6 889 452
Kvinner og deres etterlatte	15	5 619 732	3 448 764	2 170 968
Totalt	92	26 577 444	17 517 024	9 060 420

Norges største leverandør av tjenestepensjoner.
Statens Pensjonskasse tilbyr også rimelige boliglån.

Postadresse: Postboks 5364 Majorstuen, 0304 Oslo
Besøksadresse: Slemdalsveien 37, 0373 Oslo
Telefon: 22 24 15 00 - Telefaks: 22 24 15 01
Internett: www.spk.no - E-post: postmottak@spk.no